

PACO CANDEL I ELS ALTRES.

Un retrat literari
de la immigració a Catalunya.

Col·lecció MACBA © Hereves de Xavier Miserachs

Exposició

21.01.2023—30.06.2023

Organitza:

Memorial Democràtic

Lloc:

Museu d'Història de la Immigració
de Catalunya

Carretera de Mataró, 124

08930 – Sant Adrià de Besòs

Entrada lliure

**memorial
democràtic**

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia,
Drets i Memòria

COM VÉNEN ELS IMMIGRANTS

"No ens hem parat massa a considerar la gran aventura que per a l'immigrant representa això d'anar a cercar una terra que li sigui més avantatjosa. Ho considerem una cosa normal i espontània. Ens sembla que tot plegat és d'una senzillesa aclaparadora. Que un bon dia van dir: «Com que aquí estic malament, me'n vaig a veure si prospero en un altre lloc». A mi el cor se m'encongeix de pensar que un dia em puc veure obligat a anar-me'n de Catalunya perquè les coses em vagin malament. I això no obstant, els meus pares ho van fer, però a la inversa, i van abandonar uns llocs que també estimaven. **Quin drama va ésser, el seu?** El resultat és que jo he arrelat en aquesta terra, i és aquesta la que enyoraria i no la d'ells."

Francesc Candel, *Els altres catalans*, p. 156

Autor: Francino | Arxiu Municipal de Terrassa.

L'any 1964, Paco Candel, un escriptor aleshores emergent i amb unes inquietuds socials i morals profundes, publicava *Els altres catalans*, una proposta pionera entre l'assaig sociològic i el reportatge testimonial que, tot i el sedàs de la censura franquista, **incidia en la denúncia dels greus problemes que derivaven del fenomen migratori a Catalunya, agreujats per les dificultats de la postguerra**. Barraquisme, dèficits sanitaris i higiènics, i marginalitat social, entre d'altres, eren algunes de les carències que proliferaven més obertament a les zones urbanes durant la dictadura franquista.

Les onades migratòries van comportar grans canvis i reptes a la realitat catalana. Necessitats econòmiques, però també el fet de voler escapar de la repressió i la cerca d'una nova vida, serien l'origen d'aquests grans moviments demogràfics que acabarien conferint una nova fesomia a la Catalunya contemporània. Paco Candel, amb la seva ploma i la seva sensibilitat humanitària, va reflectir aquesta mutació pregona i indeturable.

Organitza:

memorial
de mocràtic

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia,
Drets i Memòria

Col·labora:

m h i c

Museu d'Història
de la Immigració
de Catalunya

Ajuntament
de Sant Adrià de Besòs